

Протокол № 3/2025
позачергового засідання Координаційної ради з питань утвердження
української національної та громадянської ідентичності
при Чернігівській обласній державній адміністрації

24.04.2025

м. Чернігів

Формат засідання: онлайн-конференція на платформі Zoom.

Присутні: члени Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Чернігівській облдержадміністрації (список додається).

Тема засідання: Презентація концепту Мартиролога Чернігівської області загиблих захисників і захисниць України в російсько-українській війні з 2014 року.

ВИСТУПИВ: ВАЦЕНКО Іван Олександрович, заступник голови Чернігівської обласної державної адміністрації, голова Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Чернігівській облдержадміністрації, який повідомив тему засідання та запросив до виступу **Потапенко Олену Михайлівну** – директора комунального закладу «Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр» Чернігівської обласної ради

1. Презентація концепту Мартиролога Чернігівської області загиблих захисників і захисниць України в російсько-українській війні з 2014 року (структура, візуальне оформлення)

СЛУХАЛИ: ПОТАПЕНКО Олену Михайлівну – директора комунального закладу «Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр» Чернігівської обласної ради, яка продемонструвала презентацію та розповіла про запланований формат і структуру мартиролога. Це буде сенсорний інформаційний кіоск, де розміщуватиметься інформація про загиблих Захисників і Захисниць України в російсько-українській війні. Виробником і відповідальним за програмне забезпечення є ТОВ «Сенсорні системи України».

Дизайн інформаційного боксу можна оформити білим шрифтом на темно-зеленому фоні або зробити кольоровим. Це ще потрібно вибрати. Інформаційні матеріали згруповані по роках, починаючи з 2014, а в межах кожного року в алфавітному порядку панель для пошуку по прізвищах. Також на цій сторінці будуть посилання на установи, які допомагали у створенні мартиролога — Чернігівський обласний історичний музей ім.В.В.Тарнавського та Управління культури та туризму Чернігівської міської ради. Ще будуть контакти Чернігівського обласного пошукового науково-редакційного центру, QR-код для листування, щоб за потреби родичі, близькі полеглих могли зв'язатися з нами, повідомити про помилки, доповнити інформацію.

Доповідачка продемонструвала, як виглядатиме сторінка з фото і біографією кожного загиблого. Структура біографічного нарису включає:

1. Прізвище, ім'я, по-батькові
2. Число, місяць, рік народження – число, місяць, рік загибелі/смерті (якщо відомі точні дані).
3. Місце народження.
4. Відомості про освіту.
5. Трудова діяльність.
6. Дата (рік) долучення до підрозділу (якщо відомо); інформація про участь в АТО/ООС.
7. Відомості про військове звання та назва підрозділу.
8. Дата та місце загибелі (смерті).
9. Місце поховання.
10. Відомості про державні, відомчі нагороди (відзнаки), почесні звання.

Ми намагалися максимально долучити до цього мартиролога уродженців Чернігівщини, які загинули, захищаючи Україну, тих, хто народився в інших місцях, але жили в Чернігівській області і поховані тут. І, звичайно, цей список може бути розширений, доповнений за пропозиціями громадськості, оскільки при такому великому об'ємі інформації завжди можуть бути якості неточності. Тому хотілося б, щоб громадськість долучилася до цього процесу і допомогла нам зробити якомога якісніший матеріал. Принагідно висловлюємо щирі співчуття усім, хто втратив своїх рідних у цій боротьбі.

В ході обговорення питання:

ВИСТУПИВ: ВАЦЕНКО Іван Олександрович, заступник голови Чернігівської обласної державної адміністрації, який зазначив, що була проведена велика робота, але це динамічний процес, можливе внесення змін і доповнень, тому надаються контакти розробників, щоб оперативно повідомляти про зміни і вносити їх в мартиролог.

ВИСТУПИВ: БУТКО Сергій Володимирович, регіональний представник Українського інституту національної пам'яті, який підтримав ідею мартиролога і зазначив, що світлий текст на фоні хакі більше підходить для його оформлення.

ВИСТУПИЛА: ЛИТВИН Катерина Андріївна, заступник начальника управління культури та туризму Чернігівської міської ради-начальник відділу туризму та промоції міста, яка виклала свої пропозиції: дані мартиролога повинні розміщуватися на захищеному домені, який буде проплачено, щоб попередити знищення інформації; якщо враховувати, що мартиролог має бути доступний і для людей з обмеженими можливостями, то для інклюзивності варто розміщувати екран максимально опущеним, щоб ним могла скористатися, наприклад, людина в кріслі колісному; для іноземних делегацій, для людей, які говорять про російсько-українську війну логічно продублювати текст англійською мовою; щодо дизайну сенсорних інформаційних боксів, то треба відразу продумати, якими будуть

стенди і меморіали, зокрема ті, які плануються встановлювати біля Катерининської церкви, щоб вони були в одному стилі, щоб текст на стендах був читабельним в будь-яку погоду, тобто всі меморіальні елементи повинні мати уніфікований дизайн.

ВИСТУПИВ: ШЕМЕЦЬ Андрій Миколайович, директор Департаменту сім'ї, молоді та спорту Чернігівської облдержадміністрації, який доповнив, що англomовний переклад інформації варто зробити, а дизайн все-таки більш доречний в одноколірному військовому стилі.

ШКУРКО Микола Пантелійович, директор БФ «Ніжен», **ЗАПИТАВ**, чи встановлені уже десь такі сенсорні кіоски, де їх планують розташовувати зараз і хто буде підтримувати їх функціонування та актуальність інформації?

ВИСТУПИВ: ВАЦЕНКО Іван Олександрович, заступник голови Чернігівської обласної державної адміністрації, який відповів, що такі інформаційні бокси вже встановлені в Сосниці, в Качанівці, біля Чернігівського обласного художнього музею імені Григорія Галагана. Зараз мова йде про розташування боксу біля Катерининської церкви, де планується також облаштувати меморіал загиблим Захисникам і Захисницям України. За утримання сенсорних кіосків відповідатиме Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр.

КРАМАРЕНКО Сергій Миколайович, голова Чернігівської районної державної адміністрації, **ЗАПИТАВ**, який вигляд матиме інформаційний бокс в режимі очікування при відсутності взаємодії з ним? Це буде просто заставка з гербом, чи доцільно зробити, щоб автоматично змінювалися слайди з інформацією про загиблих?

ПОТАПЕНКО Олена Михайлівна, директор комунального закладу «Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр» Чернігівської обласної ради, **ВІДПОВІЛА**, що наразі планується просто заставка, але можна обговорити з розробниками запропонований варіант.

ВИСТУПИВ: ШАНСЬКИЙ Микола Миколайович, голова громадської організації «Єдина родина Чернігівщини», який запропонував, що упорядковувати інформацію краще за датою загибелі/смерті Захисника чи Захисниці, як це зроблено, наприклад, на стіні пам'яті загиблих у Києві.

ВАЦЕНКО Іван Олександрович, заступник голови Чернігівської обласної державної адміністрації, **ВІДПОВІВ**, що розміщення по даті доцільне на загальних стендах, де висвітлюються одразу всі загиблі, а в даному випадку це як довідник, де є можливість пошуку за прізвищем, і зручніше розміщувати їх в алфавітному порядку.

ВИСТУПИЛА: ЛИТВИН Катерина Андріївна, заступник начальника управління культури та туризму Чернігівської міської ради, яка зазначила, що варто одразу пропрацювати і закласти можливість пошуку, окрім за прізвищем, за датою народження, датою смерті, місцем проживання, щоб кожен міг знайти потрібну йому людину за різними вхідними даними.

ВИСТУПИВ: ВАЩЕНКО Іван Олександрович, заступник голови Чернігівської обласної державної адміністрації, який запропонував, враховуючи озвучені зауваження, доопрацювати концепт мартиролога і через тиждень провести засідання Координаційної ради для його обговорення.

За результатами розгляду та обговорення питання порядку денного позачергового засідання Координаційна рада вирішила:

1. Інформацію взяти до відома.

2. Рекомендувати комунальному закладу «Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр» Чернігівської обласної ради врахувати пропозиції і зауваження щодо концепту Мартиролога Чернігівської області загиблих захисників і захисниць України в російсько-українській війні з 2014 року, доопрацювати його та результати представити на засіданні Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Чернігівській облдержадміністрації 01 травня 2025 року.

Голова Координаційної ради

І. Ващенко

Секретар Координаційної ради

Т. Таланцева